

излиза сега, пакъ би билъ тесенъ за този прѣдметъ. Та съ стопанисванието на земята, животнитѣ и растенията сж свързани хиляди дребни испитани знания, по тѣхъ има такава богата чужда литература, че човѣкъ ще се обсипе съ материялъ. Едно списание, което си е турило за задача да пори и рови целинясала нива, много грѣши, дето отеткпя, напуска тѣзи си работа, защото всѣка цѣлинясала нива тежко се оре, и отива въ друга областъ да работи и се рови. Ама и отъ тѣзи деятелностъ имало полза. Това неотказваме, нъ не можемъ и да се съгласимъ че това има нѣщо общо съ целинясалата нива. Ний сме претрупани вече съ списания за белетристика, пакъ и отъ къмъ публицистика не сме бедни. Повеститѣ и разказитѣ могатъ да се ниятъ у литературнитѣ списания, общественитѣ въпроси могатъ да се разискватъ отъ публицистиката и литературнитѣ списания, които имагъ общественни отдѣли, нъ никога въ страницитѣ на едно малко списанийце, което кое по-напредъ да събере. Неотричаме, че всички отдѣли въ списанието биха се развивали еднакво безъ да си вредятъ единъ на други, ако списанието бѣше по-обемисто, поне 6—10 коли мѣсечно, и ако имаше сътрудници повечко. Ний казахме вече че белетриста не може да бжде добъръ агрономъ или технологъ, нето пакъ страстенъ изучвачъ на природата и човѣшкитѣ опитности. Друга една несгода, която ни кара да искаме отдѣлянето на положителното отъ идеалното, мечтателното, отъ искуството и отъ дневнитѣ въпроси и злоби, се състои въ това, че обществената и държавна уредба на човѣка е такава заплетена верига, на която бржжикѣ не могатъ се откопча и прениза съ нѣколко дребни статейки и разказци, а е потрѣбенъ труда на много мислители и дѣатели даже на цѣли поколения. Да допустнемъ за минута, че „Цѣлина“ продължава въ тѣзи посока и въ ущърбъ на положителнитѣ знания почне все по-вече и по-вече да иска добри и справедливи уредби и закони, да изкарва наяве народната мизерия и неспособенъ животъ, тогatzъ какво, се явява предъ нея и читателитѣ ѝ ще се задоволятъ ли само съ това, и съ до тукъ да се доде, и нѣма ли да поискатъ да се отиде и по-нататъкъ; нѣма ли да поискатъ да имъ каже тя и причинитѣ за едно или друго общественно зло? Защото ако казваме че това е лошо, тамъ е мжчно и тежко, трѣба да кажемъ, и защо